

Съдебно решение по същество на Върховния съд на Република Северна Македонија относно конфискација от трета страна

Върховниот суд на Република Северна Македонија с решение Kzz. no. 17/2021 согласно чл. 458 и чл. 461 от Наказателнопроцесуалниот закон (Официален вестник на РСМ, бр. 150/10, 100/12, 142/16 и 198/18) приема молбата за заштита на законноста, подадена од општествениот прокурор на Република Северна Македонија со номер KOZ. no. 121/21 од 11.11.2021 г. Врховниот суд отменя решението на Първоинстанционниот суд во Гевгелија K-78/21 од 20.04.2021 г. и решението на Апелативниот суд во Скопие KZ-607/21 од 14.07.2021 г. во частта относно конфискацијата на товарен автомобил и полуремарке, како решава согласно чл. 117, ал. 1 од Наказателнопроцесуалниот закон да предаде – вврне товарниот автомобил – влекач марка Mercedes Benz со регистрационен број од Косово 01-595-PB, со разрешително за движење CRA/YPB/VRC 1599371 и со број на рамата WDB 9340321L632850; и полуремарке марка Schmitz со регистрационен број од Косово 01-509-TA, со разрешително за движење CRA/YPB/VRC 1570412 и број на рамата WSMD0000003197126 на сопственикот – юридичкото лице N.SH ARI TRANSS Прищина, Република Косово. Останалата част од судбениот решение не се промена.

Факти: Со решение K-78/21 од 20.04.2021 г. Първоинстанционниот суд во Гевгелија намира подсъдимия Миле Алексич од Рашка – Краљево, Република Србија, виновен за престъплението „контрабанда“ по чл. 278, ал. 1 од Наказателниот кодекс и му налага глоба во размер 100 – сто дневни глоби со определена вредност на една дневна глоба 15 – петнаесет евра или глоба во размер 1500 – хиљада и петстотин евра со равностојност во денари 92 250,00 – деветдесет и две хиљади двеста и петдесет денара (MKD), изчислена по обменен курс 1 еврo = 61,50 денара (MKD), која вклучва периодот на задржане под стража од 31.03.2021 г. до 20.04.2021 г., така че останалата част од глобата възлиза на 80 – осемдесет дневни глоби со определена вредност на една дневна глоба 15 евра или глоба во размер на 1200,00 – хиљада и двеста евра со равностојност во денари 73 800,00 – седемдесет и три хиљади и осемстотин денара (MKD), изчислена по обменен курс 1 еврo = 61,50 денара (MKD). Подсъдимият е задължен да плати глобата незабавно, како во противен случај тя би била исполнена како един ден лишаване од слобода се равнява на една дневна глоба, при условие че лишаването од слобода не може да продължи повеќе од 6 (шест) месеца. Судът му налага и друго наказание – експулсиране на чуждестранен граѓанин од страната, како подсъдимият нема право да влиза на територијата на Република Северна Македонија за период од 1 година, считано од датата на експулсиране. Подсъдимият е задължен да плати разходите за наказателното производство во опщ размер 29 062,00 денара (MKD),

както и съдебна такса в размер 3000,00 денара незабавно.

Следните стоки – средства на престъпна дейност – също са конфискувани от подсъдимия: пет палета житни семена с тегло 2760 кг, както и транспортното средство, а именно – влекач марка Mercedes Benz с регистрационен номер от Косово 01-595-PB, с разрешително за движение CRA/YPB/VRC 1599371 и с номера на рамата WDB 9340321L632850; и полуремарке марка Schmitz с регистрационен номер от Косово 01-509-TA, с разрешително за движение CRA/YPB/VRC 1570412 и номер на рамата WSMD0000003197126 – собственост на юридическото лице N.SH ARI TRANSS Прищина, Република Косово, в полза на Република Северна Македония съгласно чл. 278, ал. 8 и 9 от Наказателния кодекс.

С решение KZ-607/21 от 14.07.2021 г. Апелативният съд в Скопие отхвърля като неоснователни жалбите на подсъдимия Миле Алексич от Рашка – Кралйево, Република Сърбия, подадена чрез защитника Кети Петкова, адвокат от Гевгелия, и на юридическото лице N.SH ARI TRANSS Прищина, подадена чрез представителя Кети Петкова, адвокат от Гевгелия, като потвърждава решение K-78/21 от 20.04.2021 г. на Първоинстанционния съд в Гевгелия.

Общественият прокурор на Република Северна Македония подава молба за защита на законността срещу решение K-78/21 от 20.04.2021 г. на Първоинстанционния съд в Гевгелия и решение KZ-607/21 от 14.07.2021 г. на Апелативния съд в Скопие, като посочва, че решенията на нисшестоящите съдилища нарушават закона и по-специално чл. 278, ал. 9 от Наказателния кодекс в частта относно конфискацията на товарния автомобил – влекач марка Mercedes Benz и полуремарке марка Schmitz, които са собственост на юридическото лице N.SH ARI TRANSS Прищина, Република Косово. Прокурорът иска от Върховния съд на Република Северна Македония да одобри молбата за защита на законността, да отмени окончателното съдебно решение в частта относно конфискацията на средствата и товарния автомобил и да ги върне на собственика – юридическото лице N.SH ARI TRANSS Прищина, Република Косово.

След като се запознава с делото и разглежда твърденията и искането за защита на законността, Върховният съд на Република Северна Македония се произнася, че искането за защита на законността е основателно. По-специално първоинстанционният съд основава решението си за конфискация на товарния автомобил и полуремаркетото на чл. 278, ал. 8 и 9 от Наказателния кодекс, като намира, че осъденото лице е участвало в превоза от името и в полза на юридическото лице – работодател N.SH ARI TRANSS Прищина, Република Косово, като последното е наето от дружеството вносител на стоките, а осъденото лице като отговорно лице в юридическото лице е можело да знае, че товарният автомобил и полуремаркетото ще бъдат използвани за превоз на недеklarирани стоки.

След като се запознава с делото, Върховният съд намира, че тезите и

заклученията на нисшестоящите съдилища относно решението за конфискация на средството, използвано за извършване на престъплението, както е описано в оспорваните съдебни решения, не са подкрепени от съответни доказателства и адекватни мотиви, което води до неправилно прилагане на Наказателния кодекс, както основателно е посочено в подадената молба за защита на законността. Разпоредбите на Наказателния кодекс предвиждат задължителна конфискация на средството за превоз и разпространение на стоките, свързани с престъплението, единствено от извършителя, като то се конфискува от трета страна, когато тази страна е знаела или е била длъжна да знае и е можела да знае, че ще се използва за превоз и разпространение. Средството се конфискува винаги, ако е конструирано, пригодно, модифицирано или приспособено за целите на укриване на стоки.

Според преценката на Върховния съд, както е посочено основателно в подадената молба, в редовната част на производството (преди решението да влезе в сила) не е доказано, че третата страна, в този случай това е юридическото лице N.SH ARI TRANSS Прищина, Република Косово, е знаело или е можело да знае, че конкретният товарен автомобил се използва за извършване на престъпление. Това се дължи на факта, че цялата документация е предоставена надлежно от износителите, като осъденото лице не я представило в цялост по време на митническия контрол, както и не я е представило на гръцката граница на граничния пункт „Евзони“, където е издаден митнически информационен документ, като се установява, че са отчетени две фактури и две товарителници, въпреки че изнасящите компании са издали три фактури и три товарителници. В допълнение, превозното средство не е специално конструирано, пригодно, модифицирано или приспособено за целите на укриване на стоки, а точно обратното – недекларираните стоки са били поставени заедно с декларираните и е можело да бъдат инспектирани от митническите служители, което означава, че второто условие на чл. 278, ал. 9 от Наказателния кодекс за конфискация на превозно средство в полза на Република Северна Македония не е изпълнено (*Андоноски срещу Република Македония*). В настоящия случай няма данни, че юридическото лице е знаело или е можело да знае, че въпросното превозно средство се използва за извършване на престъпление, защото собственикът на юридическото лице е бил запознат с обстоятелствата, че всички съпътстващи документи за прехвърлянето на стоките през Република Северна Македония са били предоставени, и защото няма доказателства, че той е знаел или че е можел да знае, че превозвачът няма да докладва на граничните пунктове всички стоки, които превозва. Няма данни товарният автомобил да е използван в предишна престъпна дейност, нито са налице основания за опасения, че ще бъде използван с тази цел в бъдеще. По време на обжалването, Апелативният съд в Скопие въпреки че е бил длъжен и е имал законна възможност да установи и елиминира горепосочените нарушения и недостатъци, не

го е направил. Точно обратното, той стига до заключението, че няма основания за отмяна на решението, като изцяло приема мотивите на първоинстанционния съд.

Предвид горното, установените решаващи факти и практиката на Европейския съд по правата на човека в Страсбург (*Андоноски срещу Република Македония*, № 16225/08, § 31, 17 септември 2015 г.; *Анев и Найдовски срещу Република Северна Македония*, №№ 17807/15 и 17893/15, §§ 22, 26 и 27, 17 септември 2015 г.), Върховният съд намира, че твърденията в подадената молба за защита на законността относно нарушение на чл. 278, ал. 9 от Наказателния кодекс са основателни. Ето защо Върховният съд отменя решение К-78/21 от 20.04.2021 г. на Първоинстанционния съд в Гевгелия и решение КЗ-607/21 от 14.07.2021 г. на Апелативния съд в Скопие в частта относно конфискацията на товарен автомобил и полуремарке и съгласно чл. 117, ал. 1 от Наказателнопроцесуалния закон разпорежда предаване – връщане на товарното средство – влекач марка Mercedes Benz с регистрационен номер от Косово 01-595-PB, с разрешително за движение CRA/YPB/VRC 1599371 и номер на рамата WDB 9340321L632850; и полуремарке марка Schmitz с регистрационен номер от Косово 01-509-TA, с разрешително за движение CRA/YPB/VRC 1570412 и номер на рамата WSMD0000003197126 на собственика – юридическото лице N.SH ARI TRANSS Прищина, Република Косово.